

MEGTALÁLTA A KÖZÖS NEVEZŐT 213 TELEPÜLÉS

Arzenügy: ha segít a kormány, menni fog

A kormány segítségére várnak az ivóvíz arzéntartalmának csökkentésére kötelezett települések. Ha több támogatást kapnának a pályázataik önérejtéhez, és nem kellene hitelt felvenniük, az Unió is többet adna. Ez 2,5 millió embert érint.

DÉL-ALFÖLD MUNKATÁRSUNKTÓL

Bár az uniós csatlakozáskor vállalta Magyarország, 2009. december 25-éig mégsem sikerült az uniós határérték – 10 mikrogramm per liter – alá csökkenteni az ivóvíz arzéntartalmát sok érintett településen. Az ÁNTSZ megtehetné, hogy azokon a helyeken, ahol a víz összetétele a leginkább eltér az új szabványtól, arra kötelezi az önkormányzatokat, hogy osszanak zacskós, palackos ivóvizet a lakosoknak. Ilyen intézkedés nem történt, nyilván azért, mert a Dél-Alföldön szinte az összes település érintett, ez hosszú távon több tízmilliós költséggel járna, a kisebb önkormányzatokat gyorsan csődbe vinné.

HÁROM ÉVE TUDJUK, KÉSÜNK.

Már három éve is lehetett látni, nem sikerül betartani a határidőt – és mert a Dél-Alföldön, az Észak-Alföldön és a Dél-Dunántúlon összesen 2,5 millió embert érintő, több százmilliárdos beruházás előkészítése már zajlik, az Európai Unió sem sürgeti a hatóság beavatkozását.

– Ez olyan munka volt eddig, mint amikor egy család hozzáfog a ház építéséhez, de közben többször is megváltoznak az előírások, és újra kell készíteni a terveket – mondja Király Zoltán, a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség igazgatóhelyettese. – 2001-ben jelent meg a kormányrendelet, amelyben átvettük az Unió előírásait az ivóvíz minőségéről. A rendeletben a Dél-Alföldön 217 települést soroltak fel. 2003-ban a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium megbízta a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanácsot azzal a feladattal, hogy ültesse egy asztalhoz az érintetteket. A munka a regionális fejlesztési ügynökségre várt. 2004-ben kezdeményeztük egy konzorcium létrehozását azzal a 63 településsel, amelynek vízével a legtöbb gond volt. Ez létre is jött, de az ígéretek ellenére ez a konzorcium nem kapott pénzt a tényleges munka előkészítéséhez.

AHÁNY KÚT, ANNYI ÉRDEK. Az ivóvízkutakat egy vagy több önkormányzat tulajdonában lévő vízművek működtetik. Ahány kút, annyi gazda, vagyis képviselő-testület, annyi

féle érdek. Az önkormányzatok sok esetben azt szeretik, ha saját településüket saját kútjuk vize látja el. Abba, hogy máshonnan érkezzen az esetleg jobb minőségű ivóvíz, általában akkor egyeznek bele, ha az derül ki, hogy ezzel a megoldással a lakosság kevesebb díjat fog fizetni. Természetesen nem célszerű, hogy minden település kapjon egy arzenmentesítő berendezést, mert ez a beruházás egyenként is százmilliókban, olykor milliárdokban mérhető, az egész Dél-Alföld tekintetében várhatóan 70 milliárd forint az összköltség. A kibővült, immár 213 tagú konzorciumban még nehezebb volt az érdekek egyeztetése.

– Végül olyan döntés született, hogy meg kell nézni,

„Ez olyan munka volt eddig, mint amikor egy család hozzáfog a ház építéséhez, de közben többször is megváltoznak az előírások, és újra kell készíteni a terveket.”

Király Zoltán

hol milyen minőségű a víz, milyenek a földtani adottságok. Ez a feltáró munka elkészült, ez alapján célszerű megnézni, honnan és meddig érdemes elvinni a vizet. A tervezési és szervezési munkák

elkezdéséhez a forrást 2005-ben végül is megadta a kormány, elindulhatott a tényleges szervezőmunka az alapoktól. Minden település esetében többféle műszaki megoldásról készült vázlat, ezekből választották ki az önkormányzatok azokat, amelyekből engedélyes tervek készülhettek.

HITELLEL DRÁGÁBB LENNE.

Amikor a program elkezdődött, úgy tudta mindenki, hogy erre a drága beruházásra 90 százalékos támogatást ad az Európai Unió, s ehhez jön még a magyar önerőalap. Utóbb az látszott, hogy 90 százalék a maximum, a legtöbb település 70–80 százalékot kap, a fennmaradó 20–30 százalékot pedig a kisebb önkormányzatok nem bírták vállalni. Ez volt az egyik fő oka annak, hogy az egész előkészítés lelassult. Az Unió támogatási filozófiája szerint pedig azok a települések, amelyek – elegendő önerő híján – hitelt akartak fölvenni, még kevesebb támogatásra számíthatnak.

– Ha minden érintett hitelt venne föl, akkor 30 százalék

Egy pohár hideg makói víz járt augusztus 13-án azoknak, akik felgyalogoltak a lépcsőn a víztorony tetejére. A város is részt vesz a minőségjavító programban. FOTÓ: SZABÓ IMRE

lenne az önerő, ha nem, akkor csak 20 százalék. Az érintett önkormányzatoknak összesen 700 millió forintja múlik ezen. Most tehát ott tartunk, hogy a konzorciumi tanács kérvényezte a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségnél, változzon meg a magyar önerőalap támogatási feltétele, adjon több pénzt a településeknek erre a programra a kormány. Ezzel Magyarország nyerne, hiszen mindegy, hogy a központi költségvetés

teszi bele az önerőt vagy az önkormányzatok, az Unió 10 százalékkal több támogatást ad nekünk, ha nem veszünk fel hitelt. A költségvetési törvény novemberi elfogadásakor derül ki, mi a kormány álláspontja és döntése ez ügyben. A konzorcium reménykedik. Közben ez év végére a létrejött 19 projekttervű többségének a pályázata el fog készülni.

Ha a döntés kedvező lesz, a program megint felgyorsulhat.

Super 8 – versenyfilmek a világ minden részéről

A Kárász utcán tegnap megrendezett „spontán” akcióval kezdődött a fesztivál. FOTÓ: FRANK YVETTE

SZEGED. Tegnap kezdődött és vasárnapig tart a IX. Nemzetközi Super 8mm Fesztivál Szegeden. Nyitányként délutánra flashmobot – spontánnak tűnő, de előre megtervezett akciót – szerveztek a rendezők: füttyszóra közel 30 járókelő szuper 8-as kamerát vett elő, és filmezni kezdett a Kárász utcán. Néhányan meglepődtek, mi lehet ez, de a többség képbent volt. Az akció 3 percig tartott, aztán a résztvevők szétszéledtek.

A fesztiválmegnyitót ma 18.45-től rendezik a Grand Caféban, majd megkezdődik a versenyfilmek vetítése. Idén 280 alkotás nevezett, érkeztek filmek többek között Japánból, Kolumbiából, Brazíliából, Finnországból, Norvégiából, Nagy-Britanniából, Spanyolországból is. Kedden és szer-

dán 21 órakor egy igazi különlegességet láthatnak az érdeklődők a Grand Café mozitermében: a Modus Operandi című, 2009-ben készült super 8-as nagyjátékfilmet vetítik. A *Frankie Latina* által rendezett független film egy mindenre elszánt CIA-ügynökről szól, aki felesége gyilkosát keresi.

Az egész hetes programon bemutatják többek között az első magyar popfesztiválról forgatott alkotást, és fellép a *Hiznyik Dénessel* kiegészült S8 Improv Trio. Szombaton az Első Szegedi Garázs Rock Fesztiválon a két úszóhózon koncertezik 20 órától a Hypermarché, az Attention Chérie és a The Fiction Stop. Vasárnap a hagyományoknak megfelelően Videoton tévéjáték-bajnoksággal zárul a fesztivál.

DZURDZIK PÉTERT FILMSZEREPLŐKÉNT IS DÍJAZTÁK

„Szeretem az emberhúst”

Évtizedek óta lelkiismeretesen őrzi a mindszenti kisérvet Dzurdzik Péter Pál, akiről díjnyertes film is készült. A 75 éves férfi ma is 4-kor kel, igazi tiszai ember.

MINDSZENT KOROM ANDRÁS

– Szeretem az emberhúst. A far a legjobb, mindegy férfi vagy nő. Az utóbbiaknak pedig a mellehúsa a legfinomabb – mondta olyan hangszúllyal Dzurdzik Péter Pál (75), a mindszenti kisérv gondnoka, hogy azonnal tudtam, nem szabad komolyan venni, amit mond. A tréfás kedvéről, jó humoráról ismert férfi igazi tiszai ember, élete nagy részét a kisérvéi takaros házában tölti.

– Engem nem zavar sem a hideg, sem a meleg, sem a rossz idő. Ha gumicsizmában sem lehet kijutni ide, mert a sár azt is leveszi a lábról, akkor felülök a kis traktoromra. Az előtt nincsen akadály – mondta Péter bácsi, aki 1951-ben a vásárhelyi gépállomáson állt először munkába, majd két év után keszonkezelő lett a fővárosi metróépítkezésen. Azt mondja, az ő munkája is benne van a Duna alatti alagút fúrásában. De mert a felesége Mindszentben maradt, mégis hazajött, s a CSOMIÉP-nél lett kubikos.

– 1987-ben keresett gondnokot a mindszenti kisérvben álló horgásztanyájához a Dobó Fe-

renc Horgászegyesület. Egy év próbaidőre felvettek, s itt maradtam. Magam javítottam a horgásztanya falát, miután a Tisza elvitte a régi tapasztást. Aztán a horgásztanya magánkézbe került, s ebek harmincadjára jutott – mondta.

Péter bácsi ma is munkahelyének tekinti a kisérvet. Annyira, hogy hajnali 4-kor felkel, hogy a kisvárosban lévő házából fél 5-re kiérjen oda. Délután 4–5 órakor indul haza, hogy meleg vacsorát egyen, de előfordul, hogy visszamegy este is a kisérvbe. – Miután az üdülőtulajdono-

sok nincsenek itt állandóan, én vigyázok a területre. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy az engedéllyel tartott flóbert puskámat nem kellett már elővenni. Meg aztán több vízbe fúltat is kifogtam már évtizedek alatt. Én gondolom a csónakokat is, azaz a vízjárásnak megfelelően kijebb vagy beljebb kötöm azokat, s kime-regetem belőlük a vizet.

Neki két csónakja is van, egy fából és egy alumíniumból. Az utóbbit tölre hazaviszi, mert tudja, az alumínium igencsak fogyóeszköz.

– Azért van motor a csó-

Péter bácsi filmen

Dzurdzik Péter Pálról tavaly forgatott dokumentumfilmet Káldy László független filmes. A *Felóras, Nagy f...* maga című alkotás elnyerte az idei szege-di függetlenfilm-szemle legjobb dokumentumfilmjek járó díját. Dzurdzik Péter Pál a legjobb filmes jelenlét díját is kiérdemelte.

– magyarázta –, mert evezővel a folyó gyors sodrása miatt már csak a nagyon tapasztalt halászok boldogulnak.

Kisérvéi háza falán kézzel írt tábla jelzi, hogy az a „pofázóhely”, ahol le lehet ülni beszélgetni. Merthogy Péter bácsi nagyon szeret társalogni.

Dzurdzik Péter a gumicsizmát helyettesítő traktorjával. A SZERZŐ FELVÉTELE